

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2021

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱ 4

Խմբի համարը
Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար:
Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 45-50-րդ և 66-68-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշանը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կրկնակ բաղաձայն կա:

- 1) այ-ուրեն, բա-ադ, բնօ-ան, եր-ենցադ
- 2) մ-կատարափ, հետաք-ին, գ-ել, ա-կուն
- 3) ֆի-ական, միատա-, ու-աբերձ, հո-ուիի
- 4) տո-ա, պ-ահողմ, ըն-արմանալ, ու-անկյուն

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *դ*:

- 1) սանդու-ք, հա-ճապակի, ցնցու-, թու-թ
- 2) փ-ձկալ, տա-տկալի, դժո-ք, փայծա-
- 3) թ-պոտ, ա-բյուր, ու-տափուշ, ա-տոտել
- 4) գա-տնիք, գա-թօջախ, մա-թանք, ա-ճատել

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են երկվանկ:

- 1) կարծր, բնաբան, գրիչ
- 2) բժիշկ, արկղիկ, երբևէ
- 3) սպի, էակ, տկար
- 4) վայրէջք, կռունկ, սյուն

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հնչյունափոխություն կա:

- 1) աշնանացան, կառապան, պատվիրել, փոթորկահույզ
- 2) հնամենի, ուխտադրուժ, վերջնական, առվեգր
- 3) բազմաթիվ, ամրակուռ, չարագուշակ, վիմագիր
- 4) երեսնամյա, կատվառյուծ, վրիպակ, քմահաճ

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի ընդգծված *ռ*-ն է արտասանվում *օ*:

- 1) քաջորդի, անողնաշար, անողորմ, արջառքս
- 2) անորակ, անողոք, ենթաորովայնային, ովևէ
- 3) անորոշ, սառնորակ, արևորդի, կրծոսկր
- 4) տարորոշել, հնառճ, անորսալի, ութտունուկ

6 Ո՞ր տարբերակում է տառակապակցության թվային արժեքը ճիշտ նշված:

- 1) ՉԳ-63
- 2) ԿԷ-57
- 3) ԳԵ-96
- 4) ՀԴ-74

7 Ո՞ր շարքի բոլոր բառազույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) արտասովախառն–լացակումած, խոռոչ–խորշոմ, ամբողջ–բովանդակ
- 2) պիրկ–ձիգ, լաջվարդ–կապտագույն, անըստգյուտ–անթերի
- 3) լեզենդ–ավանդագրույց, բարվոքել–լավացնել, խանդաղատանք–սեթևեթանք
- 4) շաղակրատ–շատախոս, բուրվառ–խնկաման, արահետ–բացատ

8

Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն *չկա*:

- 1) *դարակազմիկ* – չափազանց նշանակալից, *ակնարկ* – ոչ ուղղակի ասված խոսք
- 2) *լերկ* – բուսականությունից գուրկ, *հովեկ* – գեփյուռ, մեղմ քամի
- 3) *անկարգել* – ջրի հոսանքը փակող պատնեշ, *դերձան* – կարի թել
- 4) *ոստրե* – թանկարժեք քար, *հրովարտակ* – թագավորի գրավոր դիմում

9

Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն *չկա*:

- 1) *ձեռքերը շփել* – հաջողությունից ուրախանալ, *հացի մեջ աղ չլինել* – երախտիքը չզնահատվել
- 2) *ուրիշի երգը երգել* – սեփական կարծիք չունենալ, *հաշվի նստել* – չարաչար պատժել
- 3) *մի սանրի կտավ* – միևնույն գործին նվիրված, *պղտոր ջրում ձուկ որսալ* – խառնաշփոթ վիճակից օգուտ քաղել
- 4) *ջուրը զցել* – անօգուտ վատնել, *սպիտակ դրոշ բարձրացնել* – պայքարի կոչ անել

10

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն բառերի համարները, որոնք գործածված են փոխաբերական իմաստով:

*Ճամփան 1. ոլորուն դեռ իջնում էր վար՝
 Դեպի դաշտերի 2 գիրկը, ուր չկար
 3. Մարդկային աղմուկ ու երգ ու շառաչ,
 Երազ էր կարծես՝ անապատ դարձած:
 Ու լուռ էր այնպես: Վայրկյանն էր 4. հոսում:
 Ու հին լռության 5. լարիքինքսում
 6. Մպասում էին դաշտ, հովիտ ու քար,
 Կարծես թե մեկը 7. այցի պիտի գար:*

- 1) 2, 5, 6, 7
- 2) 1, 2, 3, 5, 6
- 3) 1, 3, 4, 6, 7
- 4) 2, 4, 5, 6

11

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ ածանցավոր:

- 1) հակակրանք, պարագլուխ, տրամադիր, լծկան
- 2) ասմունք, հրաժեշտ, ցրիչ, ընձենի
- 3) դյուրին, ալեծածան, փական, բառացի
- 4) ծորակ, սմբուկ, թռչուն, մակբայ

12

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) նկարագարդ, գեղաշուք, քարածուխ, չարախոս
- 2) այգեգործ, բարեգութ, ալեծուփ, հմայագեղ
- 3) համաձայն, առևտուր, դիմանկար, ձյունագես
- 4) թախձանուշ, ոսկեվառ, դրամաշնորհ, կարեվեր

13 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *վա* հոլովման:

- 1) երբ, ամառ, այսօր, ժամանակ
- 2) ամիս, վայրկյան, վաղուց, գիշեր
- 3) շաբաթ, կեսօր, բուս, առաջ
- 4) նախնադար, տարի, առավոտ, երեկ

14 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-ներ* վերջավորությամբ:

- 1) երկնաքեր, սևամորթ, նետաձիգ, ակնաբույժ
- 2) հայագետ, գործագուրկ, մարդասեր, ծաղկաթերթ
- 3) քարտաշ, օրացույց, շարասյուն, ռուս
- 4) խմբագիր, ժանր, նախագահ, անտառահատ

15 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ածականներ:

- 1) մարդախույս, չվող, միակ, պարզունակ
- 2) բաղձալի, ամենևին, վայելուչ, մկանուտ
- 3) առաջնային, մշտապես, բարձրորակ, հրաշալի
- 4) ավելորդ, վճռորոշ, խավարամած, հմայիչ

16 Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են *ա* խոնարհման:

- 1) գայրացել, շողալու, լիացած, հասավ
- 2) հագեցել, ծուլանում, մոտեցավ, դարձել
- 3) ելավ, կխորանա, բարձրանում, խաղացած
- 4) մռնչացող, ասաց, փութացող, գվարճանում

17 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են դերանուններ:

- 1) ով, նույնպիսի, ոչինչ, բազմիցս
- 2) այսինչ, մի քանի, մեկը, քառորդ
- 3) ինչու, ոչ ոք, քանի որ, մյուս
- 4) որպիսի, սույն, ողջ, ոմն

18 Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են պարզ (առանց բայական ածանցի):

- 1) թարգմանել, վիճարկել, ուշանալ
- 2) կապկպել, փռշոտել, մեղանչել
- 3) բռնել, վատնել, փշրտել
- 4) օգնել, գլորվել, հավատալ

19 Ո՞ր տարբերակում բառի ձևաբանական վերլուծության սխալ *չկա*:

Դեռ մի քանի ժամ կար մինչև ճաշը, բայց դահլիճն արդեն կազմ ու պատրաստ էր. պատուհանների ու դարակների մետաքսյա վարագույրները խնամքով վեր էին բարձրացրած, և նրանց միջից երևում էին բոլոր թանկագին անոթները:

- 1) **բարձրացրած** – պատճառական բայ, հարակատար դերբայ, **խնամքով** – ձևի մակբայ
- 2) **կար** – պակասավոր բայ, ըղձական անցյալ, **բայց** – համադասական շաղկապ
- 3) **մինչև** – ստորադասական շաղկապ, **բոլոր** – որոշյալ դերանուն
- 4) **դեռ** – ժամանակի մակբայ, **երևում էին** – սահմանական եղանակ, չեզոք սեռ

20 Ո՞ր նախադասության մեջ վերաբերական չկա:

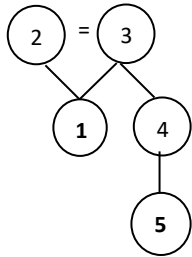
- 1) Ո՛նց է ժպտում իմ հոգին Չարին, բարուն, ամենքին:
- 2) Այցելի՛ր, գոնե երա՛զս բեր:
- 3) Արդյոք ո՞ւր ես, խորհրդավոր արշալույս...
- 4) Գուցե ես լամ բախտիդ համար, իմ անգի՛ն:

21 Տրվածը ինչպիսի՞ նախադասություն է:

Ի՞նչ ես գազազում, իմ վիրավոր սիրտ:

- 1) անվանական անդեմ
- 2) բայական անդեմ
- 3) անենթակա
- 4) թերի

22 Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Լինելով մարմնեղ և գունատ՝ նա ինձ երբեք դուր չէր եկել և չէր գրավել, քանի որ նրա մեջ աստիճանաբար հայտնաբերում էի այնպիսի գծեր, որոնք ինձ տհաճ էին:
- 2) Քանի որ նրա շուրջը ամեն ինչ գեղեցիկ էր, ամեն ոք ձգտում էր դուր գալ նրան՝ շարունակ հաճոյանալով, որպեսզի ինքն էլ ուրախ և երջանիկ զգար, ինչպես հրեշտակներն են անհոգ ու երջանիկ:
- 3) Մինչ նա խոսում էր, ես նայում էի տիկին Պիրսոնին և սպասում, թե ինչ է պատասխանելու, որ ես փարատեմ իմ կասկածները:
- 4) Հենց որ նստեց նստարանին, սկսեց խոսել Փարիզի մասին, բայց ամբողջ ընթացքում չէր նկատում իմ գայլույթը, որ առաջացավ այն պահին, երբ նա սկսեց խոսել:

23 Ո՞րն է տրված նախադասության տրամաբանական ճիշտ շարունակությունը:

Իսկ հոկտեմբերի տասնիննին՝ ճամփորդության չորրորդ ամսում, ձյունն այնպես առատորեն տեղաց,

- 1) որով իրար խառնվեցին ճամփա ու կածան:
- 2) որ իրար խառնեց ճամփա ու կածան:
- 3) ասես իրար խառնելով ճամփա ու կածան:
- 4) կարծես չպիտի իրար խառնվեին ճամփա ու կածան:

24 Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Նա իմ առաջին սերն էր առաջին սերը որ երբեք չի մոռացվում:
- 2) Այնպես ես գալիս այնպես գնում Ով դու արարող և ավերիչ:
- 3) Գալիս ես որպես իրարանցում Եվ անց ես կենում որպես երագ:
- 4) Ինձ դաշտային երկրի բնակչիս վրա լեռը մի առանձնակի դյուրական տպավորություն գործեց:

25

Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Ամայի արտերի անցնում էր Լառ-Մարգարը, ջուր տալիս ծարավ հասկերին:

- 1) միջև
- 2) մեջերից
- 3) միջով
- 4) մեջ

26

Ո՞ր հատվածում բաղադրյալ ստորոգյալ *չկա*:

- 1) Եվ առավել լավ չէ՞ արդյոք,
Որ մարդու ոտքը սայթաքի,
Քան թե լեզուն:
- 2) Թանապուրի տաք գոլորշին
Գերանին առնում
Եվ սյունն ի վար գլոր-գլոր
Ուլունք էր դառնում:
- 3) Նայի՛ր, դատրի՛կ, իշխանագուն
Էս քաջերին լայնալանջ,
Այժմ պիտի հանդես դուրս գան,
Պայքար մտնեն քո առաջ...
- 4) Ինձ համար հերիք էր արդեն
Ժպտալդ ու լալդ...

27

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված այն թվերը, որոնց տեղում բութ պիտի դրվի:

Վահանը Մոսկվայից չհեռանալու պատճառ իսկապես ուներ(1) նա նամակով դիմել էր Էջմիածին(2) Գևորգյան ճեմարանի վարչությանը(3) խնդրելով(4) իրեն ուղարկել արտասահման(5) մասնագիտության մեջ խորանալու: Մտածում էր(6) կրնդառաջեն իրեն(7) խոստումնալից բանաստեղծին:

Մակայն որքան էլ զարմանալի է(8) ճեմարանից եկավ մերժողական պատասխան և նա տեղի տալով Սուսաննայի խնդրանքին(9) մեկնեց Ստավրոպոլ:

- 1) 1, 2, 5, 6, 9
- 2) 2, 3, 5, 6, 7
- 3) 1, 2, 4, 6, 8
- 4) 2, 3, 4, 7, 8

28

Ո՞ր նախադասության մեջ տեղի պարագա *չկա*:

- 1) Չիերը ահ ու սարսափով կանգնում էին կիսաքանդ կամրջի առաջ՝ վախենալով նրանով անցնելուց:
- 2) Անդոն երբեմն ինձ հարցնում է իմ տեսած քաղաքների, իմ կարդացած գրքերի մասին:
- 3) Գյուղից ներքև գետն արմունկ է կազմում, հունը թեքում ու կորչում:
- 4) Կուրծքը սպիտակ ջրածտերը թռչում են քարից քար, կրծքերը երերացնում, ծվծվում:

29

Պարբերությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Նա դեռ շատ երիտասարդ էր, երբ ձեռնարկեց անհավատալի դժվար մի աշխատանք: Մի քանդակագործ ավելի քան հինգ մետր բարձրությամբ մարմարե բեկորից սկսել էր արձան քանդակել, բայց փչացրել էր մարմարն ու այդպես էլ թողել: Լավագույն վարպետներն անգամ հրաժարվում էին այդ խեղձ մարմարից քանդակ ստեղծելուց:
2. Քանդակագործն իր հերոսին պատկերել է մարտի պատրաստվելու պահին: Լայն բացած աչքերով նայում է նա հսկային՝ ձախ ձեռքում սեղմած պարսատիկը:
3. Միքելանջելոյի տաղանդը բավականին վաղ է դրսևորվել, և նա, հակառակ հոր կամքի, որոշել է նվիրվել արվեստին: 13 տարեկան էր, երբ դարձավ նկարչի աշակերտ, և շուտով հոյակապ քանդակների հեղինակ էր արդեն:
4. Միքելանջելոն հանձն առավ այդ գործը: Երեք տարի անց Գավիթի քանդակը պատրաստ էր: Հինավուրց առասպելը պատմում է, որ մենամարտում Գավիթը հաղթում է իր ժողովրդի թշնամուն՝ հսկա Գողիաթին:

- 1) 3, 4, 1, 2
- 2) 3, 1, 4, 2
- 3) 2, 3, 4, 1
- 4) 2, 3, 1, 4

30

Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

*Ձկնիկն առվին խուտուտ տվեց,
Եվ առուն՝ սյարգ ու անրիծ,
Քրքջալով ուշաթափվեց
Ու ձորն ընկավ քարափից:*

- 1) հանգավորում
- 2) անձնավորում
- 3) շրջադասություն
- 4) համեմատություն

31

Թվերի ո՞ր դասավորությունն է համապատասխանում բանաստեղծության հատվածների հաջորդականությանը:

1. Նորից ես մանուկ եմ այսօր,
Դրախտ է նորից իմ հոգում
2. Արևը հանգչում է հեռվում,
Գետից բարձրանում է մշուշ
3. Հեքիաթդ անվերջ օրորում,
Իլիկդ խոսում է անուշ
4. Նայում եմ, մինչև որ անգոր
Գլուխս ծնկիդ է թեքվում

- 1) 2, 1, 4, 3
- 2) 4, 1, 2, 3
- 3) 4, 2, 1, 3
- 4) 2, 1, 3, 4

32

5-րդ դարի հեղինակներից որի՞ ստեղծագործությունն է ներկայացնում է հայ նախարարական տոհմերի ծագումնաբանությունը:

- 1) Մովսես Խորենացու
- 2) Փավստոս Բուզանդի
- 3) Դազար Փարպեցու
- 4) Ագաթանգեղոսի

33

Նշվածներից ո՞վ ում է անհիծում՝ ասելով. «Անմահ ըլնես, անժառանգ»:

- 1) ալևոր ծերունին՝ Մըսրա Մելիքին
- 2) Զեռի Թորոսը՝ Մեծ Սիերին
- 3) արտատեր պառավը՝ Դավթին
- 4) Դավիթը՝ Փոքր Սիերին

34

Ինչպե՞ս է Գ. Չոհրապի «Չարություն» նորավեպի նույնանուն հերոսը բանա ընկնում:

- 1) Կռվի է բռնվում ոստիկանության հետ:
- 2) Նրան մատնում է իր սիրած աղջիկը:
- 3) Բռնվում է մեծ գողության մեջ:
- 4) Սպանում է սիրած աղջկա հետ կապված տղային:

35

Ո՞րը Բաֆֆու՝ ազգային-ազատագրական պայքարին նվիրված վեպերից չէ:

- 1) «Ոսկի աքաղաղ»
- 2) «Խենթը»
- 3) «Կայծեր»
- 4) «Ջալալեղդին»

36

Ա. Շիրվանզադեի «Պատվի համար» դրամայի ո՞ր հերոսի խոսքն է.

«Ի՞նչ պիտի մտածեն. կասեն, որ Էլիզբարյանը գող էր և այժմ, դատաստանից վախենալով, գողացածը ետ է տալիս: Արի ու այն ժամանակ երևացիր հասարակության մեջ»:

- 1) Սուրենի
- 2) Անդրեաս Էլիզբարյանի
- 3) Սաղաթելի
- 4) Բագրատի

37

Ո՞ր շարքում են նշված Դ. Դեմիրճյանի «Վարդանանք» վեպից վասակյանների անունները:

- 1) Ատոմ Գնունի, Դավիթ սեպուհ
- 2) Արտակ Մոկաց, Դևոն Երեց
- 3) Գաղիշո Խորխոռունի, Արտակ Ռշտունի
- 4) Կողակ, Սրվանձտյա Գարեգին

38

Ո՞ր շարքի բոլոր ստեղծագործությունների հեղինակն է Ե. Չարենցը:

- 1) «Հավերժական սերը», «Տաղ անձնական», «Մահվան տեսիլ»
- 2) «Դանթեական առասպել», «Էլի գարուն կգա», «Գանգրահեր տղան»
- 3) «Դեպի լյառը Մասիս», «Անվերնագիր», «Իջնում է գիշերն անգութ ու մթին»
- 4) «Ամբոխները խելագարված», «Հայրենիքիս հետ», «Վահագն»

39

Նշվածներից քանի՞սն են Նահապետ Քուչակի հայրենները:

«Կելնեն, կու գնամ, մանկտի՛ք», «Քանի՛ ու քանի՛ ասեմ», «Դուն էն գլխեն իմաստուն իս», «Երեկ ցորեկով բարով», «Եկին ու խապար բերին», «Տու՛ր ինձի, Տե՛ր, ուրախությունն անանձնական», «Աշխարումս ախ չիմ քաշի»

40

Տրված բառերից քանիսո՞ւմ ուղղագրական սխալ կա.

բաղդատել, բամբեր, դշխուհի, անհողդիողդ, երկվորյակ, դիցուկ, գորգոռոց, ապաշխարիել, կորնթարթ, փեղկ:

41

Տրված բառազույգերից քանի՞սն են կազմված հականիշներից.

երանգավառ–տամուկ, վեհանձն–փոքրոգի, խոժոռվել–ժպտալ, բանուկ–սակավագնաց, առաթուր–անջրպետ, պարպել–լիցքավորել, կարծրատիպ–ազատախոհ:

42

Ընդգծվածներից քանի՞սը դերբայական դարձված չեն (նախադասությունները կետադրված չեն):

- Մի ակնթարթ չանցած հիվանդը կարկառեց ձեռքերը և գրկեց աստվածուհու ծնկները:
- Ադամը որ հեռվում կանգնած հափշտակված նայում էր Լիլիթին սիրտ առնելով մոտեցավ նրան:
- Գնաց լճափ թափառեց պուրակներում արայտելով ամեն թուփ ու մացառ:
- Հոգնած ուժասպառ հասավ նա Բուխարայի պարիսպներին:
- Տիեզերքի ամենատես պչից վատ արարքները ծածկելու համար չես կարող պատասպարվել ոչ ծովի անդունդներում ոչ լեռների խորին վիհերում:

43

Նախադասություններից քանիսո՞ւմ ստորակետ չպիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- Այդ լուրը կարծես թե նրան այլայլեց և մի թեթև կարմիր գույն պարուրեց նրա դեմքը:
- Երկրագնդի վրա ապրող մեծաթիվ թե փոքրաթիվ բոլոր ժողովուրդների թիվը հասնում է մոտ երկու հազարի:
- Նամակը վերցնելու համար նա խոնարհվեց և միևնույն ժամանակ մի գողունի հայացք ձգեց վրաս տեսնելու դեռ նայում եմ արդյոք իր վրա:
- Մի տարօրինակ կառույց էր դա մեկուսի կանգնած բարձունքին և գրավում էր բոլոր անցորդների ուշադրությունը:
- Պառավը կարծում էր Ադունը կախարդել է իր որդուն և հիմա այնտեղ նա նրան է պարզում իր բարի ժպիտը:

44

Տրված նախադասության մեջ քանի՞ կապ կա:

Հոր տնից վերադառնալուն պես Սանդուխտը սկսեց արագ-արագ հավաքել երեխայի կողմից տնով մեկ թափփած իրերը, նախքան սկեսուրը կգար եկեղեցուց:

45

Ո՞ր բառերի (բառակապակցությունների) միայն առաջին բաղադրիչն է գրվում մեծատառով.

1. ՊԱՐՄԻՑ ԾՈՑ, 2. ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ,
3. ՀՅՈՒՄԻՍԱՏԼԱՆՏՅԱՆ ԴԱՇԻՆՔ, 4. ՀՌՈՍԵԱԿԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹՅՈՒՆ,
5. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՎՐՈՍ, 6. ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ, 7. ՀԱԿՈՒ ՄԵՂԱՊԱՐՏ,
8. ՊՈՂՈՍ ԱՌԱՔՅԱԼ, 9. ՎԱԶԳԵՆ Ա ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ:

46

Տրված բայաձևերից որո՞նց կազմությունն է սխալ.

1. փախնել, 2. տուժվել է, 3. հեռացի՛, 4. մոտեցրո՛ւ, 5. թողող, 6. դիպել է, 7. մի՛ խոսա, 8. հիշեցրեցի, 9. խոնավացնող:

47

Ո՞ր բառերն են կազմությամբ բարդ.

1. մարդ-մուրդ, 2. ոչինչ, 3. տրտմաշուք, 4. հողմահարում, 5. անկյունագիծ, 6. սնանկ,
7. կարճալիք, 8. տեղատարափ, 9. հիմնարկ:

48

Պնդումներից որո՞նք են սխալ Մ. Նալբանդյանի վերաբերյալ:

1. Գրել է միայն չափածո երկեր:
2. Հայ գրական քննադատության հիմնադիրներից է:
3. Առաջին անգամ կիրառել է հայրենի չափը:
4. Աշխարհաբարով գրված առաջին գեղարվեստական ստեղծագործության հեղինակն է:

49

Բարդ ստորադասական նախադասություններից որո՞նք են սխալ փոխակերպված պարզի:

1. *Ես չեմ պատմում այն բանաստեղծի մասին, որ մակույկով ճեմելիս իրեն ծովն է նետել:*
Ես չեմ պատմում բանաստեղծի՝ մակույկով ճեմելիս իրեն ծովը նետելու մասին:
2. *Այն օրից, ինչ որդիս մեկնել է երկրից, կարոտի որդը բույն է դրել իմ սրտում:*
Որդուս՝ երկրից մեկնելուց հետո կարոտի որդը բույն է դրել իմ սրտում:
3. *Ես, որ աշակերտել եմ թատերական արվեստի համաշխարհային դեմքերին, հայրենիքում անփոխարինելի դասեր էի առնում Արմենյանից:*
Ես՝ թատերական արվեստի համաշխարհային դեմքերին աշակերտածս, հայրենիքում անփոխարինելի դասեր էի առնում Արմենյանից:
4. *Ծովն այնքան հանդարտ էր, որ թվում էր շքեղ կտավից իջած անշարժ պատկեր:*
Ծովը շքեղ կտավից իջած անշարժ պատկեր թվալու չափ հանդարտ էր:

50

Ո՞ր նախադասություններն են գրաբարով:

1. Ճապղեր եմ ջրի նման, ի յօտար երկիր կու գնամ:
2. Ապա տայր հրաման Շապուհ արքայ Պարսից բերել շոթայս և արկանել ի պարանոցն Արշակայ:
3. Տե՛ր արքա, ավելի կը մեղանչես, երբ գահդ թափուր թողուս, որուն վրա միշտ հառած են Պարսկաստանի արյունոտ աչքերը:
4. Յետ այսօրիկ ապստամբեաց ի թագաւորին հայոց եւ ձեռին իշխանութեանն տանն հայոց թագավորին:
5. Եթող զարքայն Հայոց եւ գնաց Սաղամուտ տէր Անձտեաց, եւ ընդ նմին իշխանն Մեծի Ծովիաց:

Բ մակարդակ

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *մ*:

- 1) վերա-բարձ, թ-բլիկ, գա-բիկ, ա-բարբառ
- 2) ա-բրոս, ա-պաճույճ, բա-բիշ, թ-բուկ
- 3) ը-բոշխնել, ա-բարիշտ, բա-բասել, ա-բարտակ
- 4) ա-բիոն, ա-բոխ, բա-բիռ, ա-բասիր

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (կապակցությունների) բաղադրիչներն են գրվում *միասին*:

- 1) օրն(ի)բուն, խոսքի(մասային), հարավ(արևելյան), ի(լրումն)
- 2) (սերնդեն)սերունդ, քարե(դարյան), տարեց(տարի), նոր(ջողայեցի)
- 3) վեց(հարկանի), այր(ու)ձի, ի(սպառ), քափ(քրտինք)
- 4) նոր(անկախ), ռոմանա(գերմանական), լեզվա(ոճական), ըստ(իս)

53 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն ունեն միևնույն ածանցը:

- 1) ապշահար, ապերախտ, ապառիկ
- 2) ապերասան, ապառաժ, ապակատար
- 3) մոլորակ, խաժակ, խոյակ
- 4) ունակ, տեսակ, հարսնյակ

54 Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Յոփ ու շվայտ կյանքով ապրող որդիները վերջնականապես սնանկացրին իրենց հորը:
- 2) Ֆիզիկոսը Օքսֆորդի համալսարանից միջազգային գիտաժողովին մասնակցելու հրավեր էր ստացել:
- 3) Բազմազբաղ լինելու պատճառով ընկերս ստեպ-ստեպ է ամառանոց գալիս:
- 4) Կողմերի անպատասխանատվության և անփութության հետևանքով այդքան կարևոր պայմանագիրը լուծարվեց:

55 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ կա:

- 1) Մի բան, ինչ ես սիրում էի այդ գեր ու կենսախիճն մարդու մեջ, այն էր, որ երբևէ ինձ խրատներ չէր տալիս, որը ինձ համար հազվագյուտ շնորհ էր:
- 2) Մարիան մինչև վերջ չլսեց և շարունակելով իր մտքերի թելը՝ կրկին ինչ-որ հարց տվեց հարսին:
- 3) Վերին կարճ շուրթը մի ակնթարթ արագությամբ իջնում էր, դիպչում ստորին շուրթին և երևան հանում շողացող ժպիտը:
- 4) Ես սիրում եմ նստել ամեն իրիկուն Պատուհանիս առաջ երկար ժամեր:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ շաղկապի սխալ կիրառություն կա:

- 1) Դու ոչ միայն դրժել ես խոսքդ, այլև դիմել ես սաղրանքների, համախմբել դավադիր իշխաններին:
- 2) Եթե փախատականները անմիջապես ճանապարհ ընկնեին, ապա ժամանակին կհասնեին քաղաք:
- 3) Նա ինչո՞ւ չառաջարկեց, որպեսզի այդ հարցն էլ ընդգրկվեր օրակարգում:
- 4) Այդ միջադեպը, որին նա պատահաբար էր ներկա գտնվել, թեև վաղուց էր կատարվել, սակայն չէր մոռացվել:

57 Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Դեպի արևը դարեր ու դարեր թռի՛ր, սլացի՛ր, ազնի՛վ քարավան:
- 2) Բայց աչքերը մեր արևներ չտեսան, Եվ մեր սրտերը՝ լուսավոր հեռուներ:
- 3) Էլի գարուն կգա, կբացվի վարդը:
- 4) Ամեն վայրկյան սիրով տրտում ասում եմ ես՝ մնաս բարով:

58 Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործող խնդիր կա:

- 1) Տեսնելով կրկեսում վալս պարող այդ ձիուն՝ ես զգացի, որ ինձ համար թանկ է բեռնաձին, որ մշտապես քրքրվում է բռռերից:
- 2) Փոքրահասակներից մի քանիսը գոգնոցով իրենց դեմքը ծածկեցին և պահվեցին ինձանից:
- 3) Գյուղական գրագրի բղավոցից նա սթափվեց ու բեռը շալակին՝ վերադարձավ ձիու մոտ:
- 4) Դե իմ անունով երդվի՛ր, անզգամ, Որ էլ Սարոյին դու չես սիրելու...

59 Բարդ նախադասություններից որի՞ ստորադաս նախադասության պաշտոնն է սխալ նշված:

- 1) Հագրոյի հայրենիքը եղել էր քարոտ Մասունը՝ այդ խուլ երկրի ամենախուլ անկյունը, որտեղ ձորերը դառնում են կիրճեր, լեռների գագաթները՝ ապառաժներ: *(որոշիչ)*
- 2) Ջգացվում էր՝ Վահանն ասածիս վրա ինչ-որ բան էր մտմտում: *(ենթակա)*
- 3) Մինչև հիմա էլ ինձ թվում է, թե իմ այդ ստորագրությունը տպված էր ոսկե տառերով: *(ուղիղ խնդիր)*
- 4) Երեկոյան, երբ մենք բաց էինք թողնում մեր թռուցիկները, քաղաքի վրա կարծես լողում էին տասնյակ լուսիներ: *(բացահայտիչ)*

60 Ուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

- Տիկի՛ն, ես Ձեզ չեմ հասկանում և չեմ հավատում Ձեր անկեղծությանը,- ասաց երիտասարդը:

- 1) Երիտասարդն ասաց տիկնոջը, որ ինքը նրան չի հասկանում և չի հավատում նրա անկեղծությանը:
- 2) Երիտասարդն ասաց տիկնոջը, որ նա իրեն չի հասկանում և չի հավատում իր անկեղծությանը:
- 3) Երիտասարդը տիկնոջն ասաց, որ ինքը նրանց չի հասկանում և չի հավատում նրանց անկեղծությանը:
- 4) Երիտասարդը տիկնոջն ասաց, որ նա նրան չի հասկանում և չի հավատում նրա անկեղծությանը:

61 Պնդումներից որո՞ւմ սխալ կա:

- 1) Առակը այլաբանական բովանդակությամբ փոքրածավալ ստեղծագործություն է և հաճախ ավարտվում է բարոյախրատական եզրակացությամբ:
- 2) Նորավեպը (նովել) փոքրածավալ արձակ ստեղծագործություն է, որտեղ գործողությունները զարգանում են արագ և սրընթաց: Այն ունենում է կտրուկ ու անսպասելի ավարտ:
- 3) Ողբերգությունը և կատակերգությունը պատկերում են կյանքի երկու ծայրաթևերը՝ ողբերգականը կամ ծիծաղելին:
- 4) Հայ գրականության մեջ քնարական պոեմի դասական օրինակներ են Ա. Իսահակյանի «Աբու-Լալա Մահարի» և Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմները:

62 Ո՞ր բառն է բաց թողած:

*Աչքերը սև - սև,
Արևների պես անշեջ,
Գալարում էր մեջքը թեթև
Ծաղկանկար շալի մեջ:*

- 1) կայծակներ
- 2) հակինթներ
- 3) արևներ
- 4) ողկույզներ

63 Ընդգծվածներից քանի՞սն են ուղիղ խնդիր:

Մոկաց իշխանը՝ Արտակը, իջավ նժույզից, սանձը տվեց թիկնապահին և գգուշորեն մոտեցավ այն խրճիթին, որտեղ թողել էր իր սիրած աղջկան՝ Անահիտին, որը վաղուց կարոտ էր ապաքինման:

64 Բառազույգերից քանի՞սն են կազմված հոմանիշներից.

սփոփել-ամոքել, ոստոստալ-դայլայլել, տարտամ-անորոշ, դրվատել-գովաբանել, ասպնջական-ժլատ, շաղակրատ-դատարկախոս, հերքել-ժխտել:

65 Նախադասություններից քանիստ՞ն վաղակատար ճևաբայ (կախյալ դերբայ) կա:

- Իջել է շուրջը մի անհուր իրիկնաժամ...
- Ինչպե՞ս կարող էր հանգիստ նստել, երբ արդեն գիտեր այդ մասին:
- Ես եղել եմ, կամ, կլինեմ հար ու հավետ, ինչ կա որ:
- Ջորք ու բաբան խորտակվել են, Նրա բերդը՝ միշտ կանգուն:
- Ասել միայն բարի խոսքեր. Ահա մի բան, որ տրված չէ շատերին:

66 Ո՞ր նախադասություններում կետադրական սխալ կա:

1. Ջգալով, որ իր գործը լավ է կատարել՝ Ամալյան մի անգամ էլ անթաքույց հաճույքով զննեց սեղանը՝ բաց չթողնելով ոչ մի մանրուք:
2. Դպրոցը գյուղի ցածրադիր մասում է՝ գետափին. մի քանի անգամ հեղեղը ներս էր լցվել, պատերը խոնավ էին ու տեղ-տեղ մզլած՝ քայքայված:
3. Պատահում էր՝ աչքերի փայլատակումին հաջորդում էր դանակի փայլատակում, և այդ երկու փայլակներին ընդառաջ էր գնում նա սրերից ավելի հզոր իր խոսքով, և տիրում էր խաղաղություն:
4. Չնայած նախընթաց ամբողջ օրը ճանապարհորդել էի՝ երեկ շատ վաղ արթնացա:
5. Դիլան դային տեսավ՝ ինչպես արնոտ միրհավը մամռոտ քարից վայր ընկավ թփուտների մեջ և ափսոսանքով նայեց միրհավի հետևից:
6. Միրհավն էր. գգույշ փոխում էր արնագույն տոտիկները և կտուցով փորփրում լորենու՝ վաղուց դեղնած տերևները:

67 Ո՞ր բառերում ածանցի հնչյունափոխություն կա.

1. վարչություն, 2. վերնաշեն, 3. պատմաբան, 4. մարդկային, 5. խորհրդավոր,
6. ահագնանալ, 7. գետնամած, 8. աշխուժանալ, 9. մատուցարան:

Պիզայի նշանավոր աշտարակը՝ Իտալիայի տեսարժան կոթողներից մեկը, որի շինարարության համար պահանջվել է մոտ 200 տարի, կառուցումից կարճ ժամանակ անց սկսել է թեքվել, և մինչև այժմ թեքման գործընթացն ավարտված չէ: Նրա թեքությունը անհանգստություն է պատճառում պատմամշակութային հնությունների պահպանման խնդիրներով զբաղվողներին: Ամբողջ աշխարհի գիտական միտքն այսօր միջոցներ է որոնում թեք աշտարակի շտկման համար:

Համանման աշտարակ կար Անգլիայում՝ Լոնդոնից 100 կմ հեռավորության վրա գտնվող գավառական մի քաղաքում: Ղրա շինության հիմքում հողը մոտ երկու մետր փոս էր ընկել՝ մոտ հինգ աստիճանով թեքելով աշտարակի դիրքը: Կառույցը փրկելու նպատակով բնակիչները, որքան էլ տարօրինակ է, դիմել էին մի զինվորականի, որը ճարտարապետ չէր: Վերջինս, ուսումնասիրելով հիմքի հատվածը, եզրակացրել էր, որ աշտարակը կառուցված է հեղուկ պարունակող կավահողի վրա: Ժամանակի ընթացքում հեղուկը հոսել է, իսկ կավահողը՝ ծանրության պատճառով նստել: Նա հրահանգել է փոս ընկած մասի հակառակ կողմում փորել հողը, խողովակներով հեղուկը հանել և աշտարակի պատերից կախել մետաղյա ծանրոցներ: Չարմանալի է, բայց թեքությունը մի քանի ամսում շտկվել է, և աշտարակը մինչ օրս ուղիղ կանգնած է:

1. Անգլիական աշտարակի թեքվելու պատճառն այն էր, որ կառուցված էր հեղուկ պարունակող կավահողի վրա:
2. Շատերին ոգևորում է Պիզայի աշտարակի վերականգնման փորձը, սակայն այն կիրառելի չէ անգլիական աշտարակի նկատմամբ:
3. Անգլիական աշտարակի թեքությունը շտկվել է նրա՝ մոտ երկու մետր փոս ընկած մասի հակառակ կողմից ջրերը խողովակներով հանելու միջոցով:
4. Ի տարբերություն անգլիական աշտարակի՝ Պիզայի աշտարակը ի սկզբանե նախագծվել և կառուցվել է որպես թեք աշտարակ:
5. Պիզայի աշտարակի թեքման աստիճանը նույնն է, ինչ Լոնդոնից քիչ հեռու գտնվող աշտարակինը:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Այս, այդ, այն* ցուցական դերանունները գերադաս նախադասության կազմում կարող են հանդես գալ որպես հարաբերյալ:
2. Բարդ նախադասության կազմում չի կարող լինել միակազմ բաղադրիչ նախադասություն:
3. Բարդ նախադասությունների բաղադրիչ նախադասությունները կարող են միանալ շաղկապներով, հարաբերական դերանուններով կամ առանց դրանց:
4. Եթե բարդ նախադասության բաղադրիչ նախադասության կազմում կա *որովհետև*, *թեև*, *որպեսզի* շաղկապներից որևէ մեկը, ապա այդ նախադասությունը պարտադիր ստորադաս է:
5. Միևնույն բարդ նախադասության կազմում միաժամանակ չեն կարող լինել և՛ համադասությամբ, և՛ ստորադասությամբ կապված բաղադրիչ նախադասություններ:
6. Ոչ բոլոր բարդ ստորադասական նախադասություններն են փոխակերպվում պարզի:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Ս, Պ* հողեր ունեցող գոյականները որոշյալ առման են:
2. Բոլոր գոյականները թե՛ եզակիում, թե՛ հոգնակիում կարող են որոշիչ հող ստանալ:
3. *Գ* հողը կարող է լինել ստացական կամ դիմորոշ:
4. Բաղաձայնով վերջացող բառը կարող է ձայնավորով սկսվող բառից առաջ ստանալ *ը* հող:
5. Գրական արևելահայերենում ստացական հող ունեցող բառը անձնական դերանվամբ հատկացուցիչ չի կարող ունենալ:
6. *Ս* հողն արտահայտում է ցուցական և փոխադարձ դերանունների իմաստ: